

1901130402010001
EXAMINATION OCTOBER 2024 (ATKT EXAM)
MASTER OF ARTS (SANSKRIT) (SECOND SEMESTER)
SANSKRIT PAPER-06
SANSKRIT CLASSICAL LITERATURE - DRAMA

[Time: As Per Schedule]

[Max. Marks: 50]

Instructions:

1. Fill up strictly the following details on your answer book
- a. Name of the Examination: **MASTER OF ARTS (SANSKRIT) (SECOND SEMESTER)**
- b. Name of the Subject: **SANSKRIT PAPER -06 SANSKRIT CLASSICAL LITERATURE - DRAMA**
- c. Subject Code No: **1901130402010001**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

Q.1 નીચે આપેલ પ્રશ્નના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (સાત માંથી પાંચ)

10

1. શકુંતલાની વિદાયનો પ્રસંગ કયા અંકમાં આવે છે ?
2. અભિજ્ઞાનશાકુન્તલમાં કેટલા શ્લોકો છે ?
3. 'ન તાદશા આકૃતિવિશેષા ગુણવિશેષિનો ભવન્તિ' આ વાક્ય કોણ બોલે છે ? અને કોણે કહે છે ?
4. સાસરે જતી શકુંતલાને કાશ્યપમુનિ શું સલાહ આપે છે ?
5. કણ્વ શકુંતલાના કેવા પિતા છે?
6. કાલિદાસની કુલ કાવ્ય અને નાટ્ય કૃતિઓ કેટલી? તેના નામ જણાવો.
7. રાજ માતાએ દુષ્યંતને કેવો સંદેશો મોકલેલ છે ?

Q.2 (અ) અનુવાહ કરો (ચાર માંથી બે)

8

- (1) નીવારાં: શુકગર્ભકોટ ર મુખભ્રષ્ટાસ્તરૂણામધઃ
પ્રસ્નિગ્ધાઃ ક્વચિદિદ્ગુદીફલભિદઃ સૂચ્યન્ત એવોપલાઃ ।
વિશ્વાસોપગમાદભિન્નગતયઃ શબ્દં સહન્તે મૃગા
સ્તોયાધારપથાશ્ચ વલ્કલશિખાનિષ્યન્દરેસ્વાઙ્કિતાઃ ॥

- (2) मेदच्छेदकृशोदरं लघु भवत्युत्थानयोग्यं वपुः
सत्वानामपि लक्ष्यते विकृतिमच्चितं भयक्रोधयोः ।
उत्कर्षः स च घन्विनां यदिषवः सिध्यन्त लक्ष्ये चले
मिथ्यैव व्यसनं वदन्ति मृगयामीद्गविनोदः कृतः ॥
- (3) किं शीतलैः कल्मविनोदिभिरार्द्रवातान्
संचारयामि नलिनीदलतालवृन्तैः ।
अङ्के निधाय कमभोरु यथासुखं ते
संवाहयामि चरणवुत पद्मताम्रौ ॥
- (4) शुश्रूषस्व गुरून् कुरु प्रियसखीवृत्तिं सपत्नीजने
भर्तुर्विप्रकृतापि रोषणतया मा स्म प्रतीपं गमः ।
भूयिष्ठं भव दक्षिणा परिजने भाग्येष्वनुत्सेकिनी
यान्त्येवं गृहिणीपदं युवतयो वामाः कुलस्याधयः ॥

(બ) સસંદર્ભ સમજાવો.

5

- (1) વિશેષણાધિપ્તોઅસ્મિ ।
(2) એદં તેં અગુલીયકમ્ ।

Q.3 અભિજ્ઞાનશાકુન્તલ નાં છઠ્ઠા અંકની વિસ્તારથી સમાલોચના કરો.

13

અથવા

“ઉપમા કાલિદાસસ્ય” - આ વિધાનની ચરીતાર્થતા સિધ્ધ કરો.

13

Q.4 ટૂંકનોંધ લખો. (ગમે તે બે)

14

- (1) શકુંતલાનો વિદાય પ્રસંગ.
(2) કવિ કાલિદાસની નાટ્યકલા
(3) કર્મક પ્રસંગ અને તેનું નાટ્યાગત મહત્વ.
(4) દુર્વાસાનો શ્રાપ.

*****